

Vijfde zondag door het jaar A

Jes. 58,7-10

1 Kor. 2,1-5

Mt. 5,13-16

Zout en licht zijn!

Zout geeft smaak aan het eten, licht geeft schittering en kleur aan alles. “Zout” en “licht” zijn twee beelden waarmee Jezus benadrukt dat Zijn leerlingen krachtige invloed kunnen uitoefenen op het geheel. Is dat wel zo? Is het geen onaanvaardbare pretentie te menen dat wij, Jezus' leerlingen, voor anderen zout en licht kunnen zijn, aan de hele wereld smaak en schittering kunnen geven? Het zou inderdaad pretentiefus zijn, indien wij onszelf zouden aanprijzen en verkondigden. Maar wat brengen Jezus' leerlingen aan de hele wereld rondom hen? Eigenlijk niet ‘iets’, maar ‘Iemand’, nl. de God-Vader. De taak van de christenen, die in Jezus' spoor leven, bestaat er vooral in aan de wereld te laten voelen, zien en ervaren dat er een God is, en wel dat die een ‘Vader is voor ons allen’.

Wij moeten het niet verdoezelen. Wij, mensen, zijn spontaan geneigd veel energie te steken in de horizontale, in de sociale relaties. En daarbij gaan wij spontaan onszelf vergelijken met elkaar. Wij maken graag onderscheid tussen bepaalde categorieën van mensen. Sommigen hebben wij er graag bij, anderen zien wij liever uitgesloten. In sportverenigingen, ontspanningsgroepen en beroepskringen, in culturele centra, artistieke kernen, zelfs kerkgemeenschappen, maar ook tussen landen, rassen en talen, overal zit de drang naar discriminatie in ons ingebakken. Wij zijn er eigenlijk spontaan op uit om de concurrentie tussen mensen aan te wakkeren en onze eigenheid te accentueren.

Leerlingen van Jezus zullen integendeel in die wereld, naast alle horizontale, sociale relaties, ook de verticale dimensie openbaren, dwz. te pas en te onpas duidelijk maken dat elke mens niet eerst en vooral een concurrent is van zijn medemensen, maar een persoon, verbonden met God, die Vader is van allen. Maar dat heeft fundamentele gevolgen voor de manier waarop wij onze sociale relaties beleven. En dat maakt het verschil tussen een gelovige en een ongelovige.

Zeggen dat God een “Vader” is voor iemand zal eerst en vooral betekenen dat hij ten diepste bemind wordt, beminnenswaardig is, persoonlijk waardevol. Wat een verschil tussen iemand, die zich altijd verongelijkt voelt, door niemand graag gezien en iemand, die er grondig van overtuigd is dat hij door liefde omringd en door liefde gedragen wordt. De ene wordt vlug veeleisend tegenover alles en allen, de andere is fundamenteel dankbaar. Een gelovige is een dankbare mens.

Zeggen dat God de “Vader is voor allen”, zal ook betekenen dat alle mensen evenwaardig zijn en dat zij broers en zussen kunnen worden van elkaar. Wij worden niet als broers en zussen van allen geboren. Wij kunnen het wel worden, door ervoor te kiezen de aangeboren tegenstellingen en concurrentiedrang in liefde te overstijgen. Wat een opgave een milde mens te worden vanuit het besef dat God “onze Vader” is. Een gelovige is een milde medemens.

Waarlijk de levenservaring dat er een God-Vader bestaat brengt iets fundamenteels nieuws in onze wereld. Het brengt ons tot dankbaarheid over het leven, wat er ook al gebeurt of mislukt is. Het brengt ons ondanks alle verschillen tot mildheid tegenóver en tot verbondenheid mét elkaar.

De Vader-God verkondigen, dat is onze eerste taak. Het probleem is echter dat wij dat wij dat alleen kunnen op een “verhulde” wijze, alleen doorheen povere, menselijke tekenen. De liefde van de Vader kan alleen worden geopenbaard door leerlingen van Jezus, die altijd mensen blijven, met al hun

menselijke beperktheid. De schoonheid van God is te zien in de Man van smarten en in de armste onder de armen. De wijsheid van God is merkbaar in de argeloosheid van eenvoudigen. De macht van God verbergt zich in de geringheid van kleinen. De kracht van God openbaart zich in menselijke zwakheid, de liefde van God in zondige mensen. Alleen met onze schamele menselijke gebaren kunnen wij uitdrukken dat God de Vader van allen is. Het is dikwijls doorheen onze soms zo onbarmhartige reacties dat wij moeten tonen dat God de barmhartigheid zelf is. Het lijkt wel een onbegonnen opdracht. Tenzij wij er ons ook bewust van zijn dat wij dat niet alleen moeten realiseren, maar dat Gods Geest in ons werkt. Het geloof om doorheen de zwakheid van Jezus' leerlingen toch de kracht van de Vader te zien is in kiem aanwezig in de wereld. In het hart van Jezus' leerlingen. leeft de kracht om voor die wereld zout en licht te zijn. Hijzelf heeft het ons toegezegd.

Pater Frans s.j.